

אבקות פרחי עשבים ואויבים טבעיים

מפרסומי מרכז וולקני לחקר החקלאות, בית-דגן 1442.

לים צמחיים החיוניים להטלה. ואכן, ניסויים מקדימים מראים שגם הוספת סטרולים מסויימים למזון הצרעה העלתה את מספר הוולדות. מן הראוי לציין, שאקריות טורפות שונות ממשפחת Phytoseiidae מתפתחות ומתרבות יפה במעבדה על אבקות של צמחים שונים.

בתצפיות שדה אפשר היה להיווכח כי:

(א) הצרעה היתה נפוצה יותר בעת פריחת עשבים ואבוקאדו באביב;

(ב) במטעי אבוקאדו, בהם נוקתה העשביה כליל, עלו מימדיהם של מזיקים שונים, כגון דונגית פלורידית.

יש הוכחות ביחס לקשר בין צפיפות אקריות טורפות מסויימות במטע לבין האבקה על העצים, אך אין עדיין ראיות מקבילות לגבי צרעות טפיליות, ובנושא זה נמשכת העבודה.

בינתיים רצוי, לדעתנו, לא להפריז בשימוש בקוטלי עשבים ולהימנע מהשמדה מלאה של עשבים בפרדסים ובמטעי עצי פרי סובטרופיים.

הבעת תודה

מחקר זה נתמך על-ידי משרד החקלאות. גב' אימי כספי עזרה רבות בגידולים. לכולם מובעת בזה תודת המחברים.

מימדי אוכלוסיית הכנימה הקמחית עלו במטעי אבוקאדו שונים, הגובלים עם שדות כותנה, עקב הפרת המאזן הביולוגי. בין יתר הפעולות שננקטו בתחום התחיקה, הגבלת הריסוס מהאוויר וה- לוחמה הביולוגית הפעילה, התחלנו לגדל את הצרעה *Hungariella peregrina*, שהיא הטפיל היעיל ביותר של מזיק זה בארץ. תוך לימוד אורח חייה של הצרעה ודרישותיה התזונתיות, התברר לנו שקשה להרבותה במעבדה במספרים גדולים על טל דבש של כנימה קמחית, דבש דבורים, סוכר ומים בלבד. לעומת זאת, כאשר סופקו לצרעה אבקות של צמחים שונים, כולל של עש- בים, עלה במידה מובהקת כושר הריבוי. תוצאות חיוביות נתקבלו מאבקות הצמחים הבאים: תירס, אצבען, אהל ואבקה מתוך כורת של דבורים. נמשכים ניסויים באבקות של צמחים אחרים, כגון סולנום שעיר וקייצת.

ידוע, שדבורת הדבש מקבלת מאבקות סטר-

(1) משרד החקלאות, מנהל המחקר החקלאי, מרכז וולקני, בית-דגן.

(2) האוניברסיטה העברית, פקולטה לחקלאות, רחובות.

(3) משרד החקלאות, שה"מ, עכו.

אבינועם גולומב, חוקר אוזרי בהדרים, גליל מערבי
מינהל המחקר החקלאי

הדברת כנימה אדומה בעצייהדר רגישים

כהמשך לשלב א', בוצע שלב ב' בחודש מרץ 1971.

מהלך הניסוי

השטח: חלקת ולנסיה $\times$ חושש בגיל 10, במירווחי 4×6 מ', בפרדס קיבוץ געתון בגליל המערבי.

מטרת העבודה היתה למצוא קוטלי חרקים שאפשר להדביר בהם כנימה אדומה גם בעצי הדר רגישים מאד, העלולים להיפגע אף מריסוס ב- $\frac{1}{2}\%$ שמן, כפי שקרה בספטמבר 1970.

שלב א' של עבודה זו נעשה בפרדס שמוטי והתוצאות פורסמו ב, "עלון הנוטע", מאי 1971.